UUTISET

Venäjän kanaloista ja sikaloista huuhtoutuva määrä vastaa 300 000 suomalaisen peltohehtaarin fosforipäästöjä. **PROFESSORI EILA TURTOLA, MTT**

Prosentti Pietarin eläintilojen ravinteista valuu Itämereen

Venäläisten eläintilojen fosforipäästöt vastaavat kymmenesosaa Suomen maatalouden päästöistä. Vuotavat lanta-altaat on korjattava päästöjen tyrehdyttämiseksi.

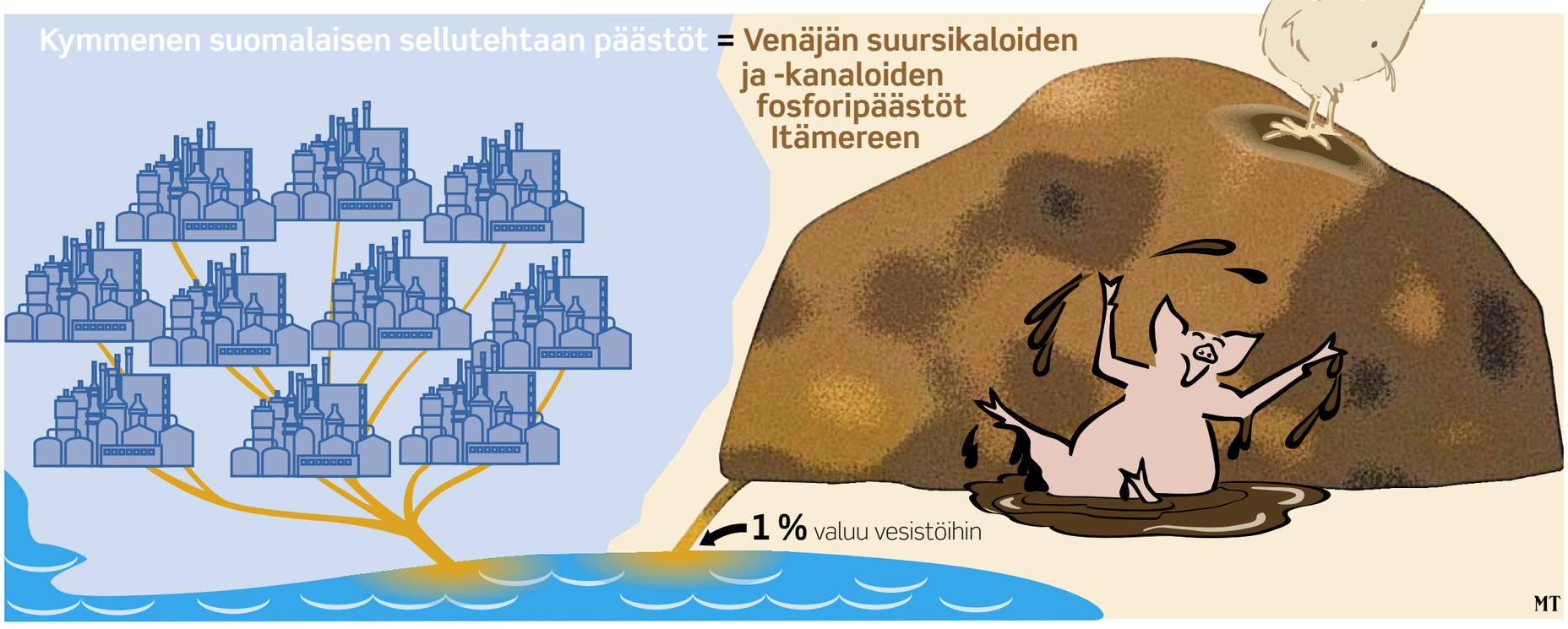

Venäjän jättiläiskanaloista ja suursikaloista valuu pelättyä vähemmän ravinteita Itämereen.

Erikoistutkija **Seppo Knuuttila** Suomen ympäristökeskuksesta (Syke) kertoo, että lantaa syntyy paljon, mutta siitä huuhtoutuu mereen vain murto-osa.

Sata tonnia fosforia karkaa

Pietarin lähistöllä sijaitsee yli 200 suurta eläintilaa. Niiden vuosittain tuottama lanta sisältää 10 000 tonnia fosforia. Siitä vesiin karkaa Syken laskelmien mukaan noin prosentti eli sata tonnia.

Vaikka huuhtouman osuus on pieni, määrä vastaa noin kymmenen suomalaisen sellutehtaan päästöjä tai kymmenesosaa koko maatalouden päästöistä.

Tulokset ovat peräisin Itämeren suojelukomission Balthazar-projektista, jossa seurattiin yli kymmenen riskikanalan, sikalan ja karjatilan päästöjä kolmen vuoden ajan.

Isolla joukolla venäläistiloja lanta on varastoitu niin, että huuhtoutuminen on lähes olematonta.

Ei kannata levittää pellolle

Knuuttilan mukaan eläintilojen läjitysalueilla on pahimmillaan vuosikymmenien lannat varastoituna. Siihen nähden valumat ovat yllättävän pieniä.

Toki vaihteluvälit ovat suuret. Joistakin riskikohteista valuu vuosittain kuusikin prosenttia lannan fosforivarastosta. Silti määrä on verrattain pieni.

”Kun lanta on varastoitu, siitä on huomattavasti pienempi osa alttiina sateelle kuin jos se olisi levitetty laajalle peltoalueelle.”

Karjalan kannaksella todella pieni osa pelloista on viljelyksessä. Siksi ei kannata kehottaa levittämään lantaa pelloille, joista se huuhtoutuisi nopeasti.

Vuotavat varastot pyritään korjaamaan

Knuuttilan mukaan isolla joukolla venäläistiloja lanta on varastoitu niin, että huuhtoutuminen on lähes olematonta. Seassa on myös riskikohteita, joissa vuotavat lantavarastot pitäisi korjata. Urakan rahoittamiseen osallistuu myös suomalaisia, kuten John Nurmisen säätiö.

Knuuttila toivoo, että lantavarastot hyödynnetään sitten, kun tarjolla on teknologiaa fosforin ja typen erottamiseksi. Teknologiaa kehitetään vauhdilla, koska fosforista tulee pian pula.

Kymmenes Suomen peltopäästöistä

Professori **Eila Turtola** Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus MTT:stä kertoo, että suomalaisilta pelloilta valuu noin 300 grammaa liukoista fosforia per hehtaari vuodessa.

Eli Venäjän kanaloista ja sikaloista huuhtoutuva määrä vastaa 300 000 suomalaisen peltohehtaarin fosforipäästöjä. Se on noin kymmenesosa Suomen maatalouden vesistökuormituksesta.

”Siihen nähden Venäjän päästö on merkittävä”, Turtola toteaa.

Hän myöntää, että lantakasoista liukenee verrattain vähemmän fosforia kuin levitetyltä peltoalalta. Silti Suomessa ei kannata alkaa varastoida lantaa, vaan kierrättää ravinteita korvaamalla väkilannoitetta luonnonmukaisella vaihtoehdolla.

KATJA KOLJONEN

Voit kommentoida juttua Maaseudun Tulevaisuuden verkkolehdessä osoitteessa *www.maaseuduntulevaisuus.fi.*

PÄIVÄN KYSYMYS

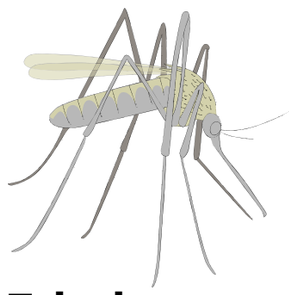

Tuleeko suvesta hyttyskesä?

Tuleeko alkaneesta kesästä hyttyskesä, intendentti Pekka Vilkamaa?

Vaikea sanoa. Tällä hetkellä tietyissä osissa maata on valtavasti hyttysiä. Itä- ja Kaakkois-Suomessa sekä lounaissaaristossa niitä on isoja määriä. Syytä tähän ei oikeastaan tiedetä, se on tavallaan mysteeri.

Mistä hyttysten määrä yleisesti ottaen johtuu?

Ympäristöolosuhteista. Kosteus ja lämpötila vaikuttavat. Parhaat olosuhteet hyttyspopulaation kasvuun on lämpimänä kesänä, jolloin sataa toisinaan paljon kerralla. Suomessa on noin 40 hyttyslajia, joilla on hieman eri elintavat. Runsaimmat ja ihmisiä kiusaavat lajit munivat mielettömän määrän munia metsiin. Talvella munat jäävät maahan lumen alle ja ne kuoriutuvat, kun lumi sulaa lätäköiksi. Osa munista kuoriutuu vasta myöhemmin kesäsateiden mukana.

Kauanko hyttynen elää kuoriuduttuaan?

Ensin hyttyset elävät hyttysentoukkina, eli eräänlaisina vesieläiminä sulamisvesissä. Muututtuaan lentäviksi hyttysiksi ne elävät korkeintaan kuukauden.

Ruotsissa ollaan helisemässä tulvahyttysten kanssa. Tarvitseeko Suomessa pelätä niitä?

Ei. Meillä sitä lajia ei esiinny, eivätkä hyttyset pysty ylittämään merta. Sitä paitsi tulvahyttyset eivät sopeutuisi Suomen olosuhteisiin.

JUKKA KOIVULA

Tällä hetkellä tietyissä osissa maata on valtavasti hyttysiä.

POLITIIKASTA LYHYESTI

Suvaitsevaisuus ei ole suomalaisille ykkösasia

Suomalaisten arvot näyttävät koventuneen. Suvaitsemattomuus kohdistuu kansainvälisyyteen, kaksikielisyyteen, monikulttuurisuuteen, erilaisuuteen ja maahanmuuttoon.

Asia tulee ilmi Toimihenkilökeskusjärjestö STTK:n kuntakyselystä. Siinä kysyttiin internetin kautta lähes 12 000 suomalaiselta, minkälaisessa kunnassa he haluaisivat asua.

Tärkeimmäksi nousivat odotetusti terveys- ja sosiaalipalvelut. Seuraavina ovat turvallisuus sekä nuorten- ja vanhustenpalvelut.

Oppositio tyrmää Suomen avun Espanjalle

Valtiovarainministeri **Jutta Urpilainen** (sd.) haluaa korostaa vastikkeellisuutta Espanjalle suunnattavassa lainassa. Urpilainen oli tiistaina eduskunnan suuressa valiokunnassa selostamassa valtiovarainministerien lauantaista puhelinkokousta.

Hän muistutti, että ilman ehtoja Suomi ei mene mukaan lainaan. Ensimmäisenä ehtona on, että laina suunnataan Espanjan valtiolle, ei pankeille. Tämä näyttää hänen mukaansa toteutuvankin.

Toinen vaatimus on, että pankkien omistajilla on oltava myös vastuu. Kolmanneksi Espanjan elinkelvottomat pankit on ajettava alas.

Finnairin irtisanomisiin ei saatu vielä ratkaisua

Kiista Finnairista irtisanottavan teknisen henkilöstön asemasta jatkuu. Yt-neuvottelut ovat päättyneet, mutta neuvotteluja jatketaan tällä viikolla.

Tavoite on järjestää noin 280 irtisanottavalle räätälöityä muutosturvaa. Ammattiliitoilla ja työnantajalla on erimielisyyksiä tukipaketista eli rahallisesta korvauksesta. Esillä on ollut vaatimus työllistävien toimien järjestämisestä ja puolen vuoden palkkaa vastaavasta tuesta.

Ratkaisua haettiin myöhään maanantai-iltana myös valtakunnansovittelija Esa Longan avustuksella. Mukana neuvotteluissa on viiden ammattiosaston tai henkilöstöjärjestön edustajia.

Kattojärjestöinä ovat pääosin STTK:laisen Pron ja SAK:laisen Ilmailualan unionin jäsenjärjestöt.

Espanjan tukipaketti ei rauhoittanut markkinoita

Kyprokselta odotetaan avunpyyntöä lähipäivinä

STRASBOURG (MT)

Viikonloppuna Espanjalle luvattu tukipaketti ei ole rauhoittanut markkinoita toivotusti.

Euromaiden sopima 100 miljardin euron hätälaina Espanjan pankkien tukemiseksi pudotti hetkellisesti maan maksamia korkoja, mutta tiistaina Espanjan 10-vuoden valtiolainojen korot hipoivat jälkimarkkinoilla sietokyvyn rajana pidettyä 7 prosenttia.

Ensimmäinen todellinen testi on torstaina, kun Espanja kauppaa lainojaan suoraan sijoittajille.

”Todennäköisesti Espanja siirtyy jossain vaiheessa kokonaan EU:n pysyvän kriisirahaston asiakkaaksi. Tällä paketilla ostetaan korkeintaan hiukan lisäaikaa”, konservatiivista EPP-ryhmää edustava europarlamentaarikko **Sari Essayah** (krist.) arvelee.

MARKKU VUORIKARI

Tukieurojen virta kulkee nyt kohti Espanjaa.

Nykyinen palomuuri ei riitä

Lähipäivinä myös Kyproksen odotetaan pyytävän talousapua euromailta. Saarivaltion pankit ovat joutuneet kärsimään isoja tappioita Kreikan velkajärjestelyn takia. Kyproksesta on tulossa viides euromaa, joka joutuu turvautumaan ulkopuoliseen talousapuun. Eri arvioiden mukaan Kyproksen tarvitseman tukipaketin suuruus olisi 3–4 miljardia euroa.

Euroalueen kannalta pikkuvaltion ongelmilla ei juuri ole merkitystä, mutta ne lisäävät entisestään pelkoja talouskriisi leviämisestä. Tähän asti on toivottu, että euromaiden 500 miljardin euron pysyvä kriisirahasto olisi riittävän suuri ”palomuuri” estämään kriisin tarttumisen esimerkiksi Espanjaan ja Italiaan.

”Espanjan tilanne osoittaa, että euromailla ei ole mitään palomuuria, vaan jauhesammuttimia. Oikea palomuuri voi olla vain yhteisvastuu veloista, tai eurooppalainen roskapankki”, keskustaliberaalia Alde-ryhmää vetävä **Guy Verhofstadt** muistutti lehdistötilaisuudessa tiistaina Strasbourgissa.

Suomalaismepeiltä tukea pankkiunionille

Viime päivinä eniten esillä ollut ratkaisu kriisiin olisi niin sanotun pankkiunionin perustaminen. Käytännössä se tarkoittaisi euroalueen pankkien yhteistä talletussuojaa ja pankkivalvontaa. Tällä hetkellä pankkitalletusten takaaminen ja pankkien valvonta on pääosin jäsenmaiden omalla vastuulla.

EPP-ryhmän suomalaismeppien mielestä pankkiunionille olisi tarvetta.

”Jonkinlainen pysyvämpi ratkaisu pankkisektorin ongelmiin pitää saada, mutta yhteinen talletussuoja täytyy perustua pankkien keräämään rahastoon eikä jäsenmaiden yhteisvastuuseen”, Essayah sanoo.

”Yhteisten pelisääntöjen vahvistaminen on tärkeää, mutta vastuun täytyy säilyä jäsenmailla itsellään”, Eija-Riitta Korhola (kok.) säestää.

Myös **Petri Sarvamaa** (kok.) suhtautuu pankkiunioniin varovaisen myönteisesti.

”Se olisi osa eurooppalaisen integraation tiivistämistä, mutta mitään muuta vaihtoehtoa ei ole.”

NIKLAS HOLMBERG

EU-parlamentti raivostui Tanskalle

Toimivaltakiista uhkaa lamauttaa päätöksenteon

STRASBOURG (MT)

Euroopan parlamentti on raivostunut jäsenmaita edustavalle neuvostolle ja varsinkin sen puheenjohtajamaalle Tanskalle.

Riita koskee päätöksentekoa EU-maiden välistä vapaata liikkuvuutta koskevan Schengen-sopimuksen tulkinnasta.

Jäsenmaat päättivät viikko sitten yksimielisesti, että ne voivat halutessaan ottaa käyttöön tilapäiset rajatarkastukset Schengen-alueella.

Parlamentin mukaan jäsenmaat eivät voi päättää Schengen-sopimusta koskevista muutoksista ilman sen suostumusta. Parlamentin perusoikeuksista vastaava valiokunta harkitseekin vievänsä toimivaltakiistan EU-tuomioistuimen ratkaistavaksi.

Varsinkin suurimmassa EPP-ryhmässä tunteet ovat käyneet kuumina. Ryhmä ilmoitti tiistaina, että se lopettaa kaiken yhteistyön neuvoston puheenjohtajana toimivan Tanskan kanssa, ellei neuvosto peru päätöstään. Käytännössä päätös pysäyttää lähes kaiken EU-lainsäädännön etenemisen kesäkuun loppuun asti, jolloin puheenjohtajuus siirtyy Kyprokselle.

”Nykyinen puheenjohtajamaa ei ilmeisesti kunnioita 500 miljoonan EU-kansalaisen oikeutta osallistua päätöksentekoon. EU-parlamentin sivuuttaminen rikkoo kaikkia EU:n perusperiaatteita”, EPP-ryhmän ranskalainen puheenjohtaja **Joseph Daul** julisti tiistaina Strasbourgissa.

Hänen mukaansa nykyinen suuntaus, jossa jäsenmaat omivat valtaa itselleen, johtaa isojen jäsenmaiden ylivaltaan kaikessa EU-päätöksenteossa.

”Jäsenmaiden täytyy ymmärtää, että ongelmat ratkeavat vain yhteisellä politiikalla. Meidän tehtävämme on puolustaa Eurooppaa ja euroa viimeiseen asti.”

NIKLAS HOLMBERG

IMF ehdottaa puolen prosentin vakauttamista

Kansainvälinen valuuttarahasto IMF ehdotti maanantaina julkistetussa Suomen talousraportissa rakenteellista vakauttamista, joka vastaa puolta prosenttia kansantuotteesta vuodessa.

Suomen kestävyyskuilu on nyt 4,5 prosenttia kansantuotteesta eli puolen prosentin vauhdilla kuilu kurottaisiin umpeen kymmenessä vuodessa.

IMF:n tutkijaryhmän johtajan **Lorenzo Figliuolin** mukaan sopeuttamistoimilla tulisi vähentää väestön ikääntymisen aiheuttamaa julkisten menojen kasvua, laajentaa veropohjaa ja tasoittaa kuntien verotuloja.

Suomen tulisi muun muassa kiristää kiinteistöverotusta, joka toisi kunnille vakaata tuloa.

Lakisääteistä eläkeikärajaa tulisi nostaa. Palkkoja tulisi nostaa enintään tuottavuuden kasvun verran.

IMF:n ekonomistit ennakoivat Suomen bruttokansantuotteen kasvun hidastuvan tänä vuonna 0,5 prosenttiin. Ensi vuonna talouden kasvu vauhdittuu arvion mukaan 1,5 prosenttiin.

Suomen talouden perustekijät ovat vahvat, ja julkisen talouden kurinalaisuus on pysynyt hyvänä, arvioivat IMF:n tutkijat.

Figliuoli piti Suomen talouspolitiikkaa ja julkisen talouden mitoitusta lyhyellä aikavälillä hyvinä.

JOUKO KYYTSÖNEN

Halla-ahon asema tukala

Korkeimmasta oikeudesta saamansa rikostuomion kyseenalaisteneen perussuomalaisten **Jussi Halla-ahon** asema käy yhä tukalammaksi.

Eduskunnan hallintovaliokuntaa johtavan Halla-ahon asema joutuu huomenna sekä eduskuntaryhmien puheenjohtajien että puhemiesneuvoston käsittelyyn.

Eduskunnan puhemies **Eero Heinäluoma** (sd.) kertoo, että puhemiesneuvosto ehti puhua asiasta tänään vain lyhyesti. Neuvosto haluaa kuulla myös eduskuntaryhmien puheenjohtajien kannan.

Halla-aho ei suostunut kommentoimaan tilannetta toimittajille ennen eikä jälkeen johtamansa hallintovaliokunnan kokouksen.

Kansanedustaja ja hallintovaliokunnan puheenjohtaja Halla-aho sai viime perjantaina korkeimmasta oikeudesta tuomion uskonrauhan rikkomisesta ja kiihottamisesta kansanryhmää vastaan. Halla-ahon mukaan tuomio on muutaman ihmisen henkilökohtainen tulkinta.

STT